

ALLEEN OP DE WERELD

Avontuurlijk en sociaal toneelspel
voor een breed publiek

Gedramatiseerde vertelling

Naar het meesterwerk van

HECTOR MALOT

door

LOUIS CONTRYN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ALLEEN OP DE WERELD** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **LOUIS CONTRYN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2012 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

Ongeveer honderd veertig jaar geleden schreef Hector Malot zijn meesterwerk "Alleen op de wereld". Het was direct een daverend succes. Overal ter wereld werd het vertaald. Dood, honger, wreedheid en armoede zijn thema's die in het boek uitvoerig aan de orde komen. Maar ook tederheid, vriendschap, vreugde en schoonheid. Hij schildert uitgebreid de beroerde sociale omstandigheden in zijn tijd. Het hoofdpersonage, dat deze aangrijpende lotgevallen beleefde, heette Remy. We zullen hem nu zijn leven laten vertellen.

Deze gedramatiseerde vertelling wordt op twee scènes opgevoerd. Op de eerste scène speelt de verteller die Remy uitbeeldt en zijn leven tijdens zijn jeugd vertelt. Op de tweede scène gebeurt de vertolking van fragmenten uit de actie.

PERSONEN

Remy (eenmaal als oude man die zijn lotgevallen vertelt en een jonger type dat de gebeurtenissen beleeft.)

Barbarin,

Moeder,

Vitalis,

Agent,

Herbergier,

Mevrouw Milligan,

Mattia,

Garofoli,

Een jongen,

Acquin,

Veehandelaar,

Veearts,

Verkoper,

Een boer,

Burgemeester,

Agent,

Rechter

Agent Dalphen

Remy: Ik ben een vondeling. Tot mijn achtste jaar wist ik niet anders of ik had een moeder net als andere kinderen. Als ik verdriet had was het moeder Barberin die me zacht in de armen nam. We woonden in een klein huisje met een moestuin en een koe, een vriendelijk dier dat Roussette heette. Ze gaf ons melk en boter. Tot mijn achtste heb ik nooit een vader gekend. Moeder en ik waren altijd alleen. Moeder vertelde dat vader steenhouwer was en in Parijs werkte. Af en toe stuurde hij ons geld. Maar op een dag kwam er geen geld meer. Een makker van hem vertelde dat vader Barberin een ongeluk had gehad. Hij zou zijn leven lang invalide blijven. Hij had kosten gemaakt en vroeg ons om geld te sturen. We moesten onze Roussette verkopen. Op een avond hoorden we een bonk op de deur.

Barbarin *(een sombere man strompelt binnen.)*

Moeder *(verbaasd):* Nee maar! Ben jij het, Jerôme ?

Barbarin: Wie zou het anders zijn?

Moeder: Ik had je niet verwacht. *(zacht en onzeker tegen Remy)* Dat is je vader, mijn jongen.

Barberin *(roept nors):* Wie is dat kind?

Moeder *(bevend):* Dat is Remi, Jerôme.

Barbarin: Remi?

Moeder: Wel ja, het kind dat je als zuigeling gevonden hebt in Parijs.

Barberin *(roept boos):* Heb je hem dan niet naar het weeshuis gedaan? Ik had het nog zo nadrukkelijk gezegd!

Moeder *(bijna onhoorbaar):* Dat kon ik niet, Jerôme. Ik kon het niet over mijn hart krijgen. Ik zag hem toch zo graag.

Barberin *(vliegt uit):* Daar staan we nu! Ik ben gebrekkig. Ik heb geen werk. Ik ben doodarm ! En ik heb zeker geen geld om de kost te geven aan vreemde kinderen. Ja... vroeger, ik hoopte dat ik een beloning zou krijgen van zijn ouders als ze hem zochten. Maar die kwamen niet en ze zullen zeker en vast nooit komen. Hij moet hier dus weg!

Moeder *(weent):* Maar Jerôme ...!

Barbarin *(roept):* Ik doe hem naar het weeshuis. Hier is geen plaats voor vreemde kinderen.

Remy: Moeder smeekte hartstochtelijk om me te mogen houden maar haar man bleef bij zijn standpunt. *(Een feestelijke mars weerklinkt.)* Twee dagen later gebeurde een grote verandering in mijn leven. Er verscheen in ons dorp een vreemde man met een paar gedresseerde dieren. Die man heette Vitalis.

Vitalis *(begroet het publiek):*

Hooggeacht publiek! Kom nader! Kom nader! Kom nader!
Je zal hier zien wat wonderbaar en heel speciaal is

Het reizend theater van Signor Vitalis! (*een diepe buiging.*)
De hoofdpersoon van onze meesterlijke show
Is de geniale hond signor Capitano!

Remy: Capi rende op met een hoed op zijn kop. Hij bespeelde een blaasinstrument. Meer dan een paar tonen kon hij niet. Hij blafte, maakte een buiging en liep weg.

Vitalis (roept): Bravo, Capitano! Onze onvolprezen eerste acteur. Is de talentvolle aap signor Joli-Coeur!

Remy: Joli-coeur sprong op, maakte grimassen en wipte van links naar rechts. Daarna speelde hij met muziekbelletjes. De straatmuzikant Vitalis hoorde dat Barberin me kwijt wilde en vroeg dat hij me mee mocht nemen met zijn reizend theater. Barberin was vlug akkoord, zeker als hij voor mij geld kreeg. Ik moest Vitalis volgen. Ik weende want ik wilde bij moeder Barberin blijven in ons klein gezellig huisje. Maar Vitalis zei : "Remi, jij krijgt met mij de kans heel Frankrijk en vele vreemde landen door te trekken en een vrij leventje te leiden. Dat zal je beter bevallen dan hier achter de koeien te lopen." Schreiend keek ik naar Vitalis, toen naar Barberin en zijn vrouw, maar ze wendden het hoofd af. Ik voelde dat Vitalis me bij de hand meenam. En toen ik over de drempel van ons huisje stapte naar buiten, knikten mijn knieën en dacht ik dat ik ineem zou zinken. Radeloos van smart keek ik rond. Maar er was niemand op de weg, niemand op de velden. Toen gilte ik het opeens uit : "Moeder! Moeder Barberin!" Maar er was niemand die me hoorde. We stapten verder. Het werd een lange tocht. Vitalis stapte met regelmatige stappen vooruit, het aapje onder zijn mantel. De hond liep naast hem. Ik kon met moeite volgen. Eindelijk bereikten we enkele huizen. Hier mochten we in een schuur overnachten. Mijn hele lichaam deed pijn en ik voelde me zo ongelukkig, zo alleen en verlaten in de donkere nacht. Toen voelde ik opeens een warme adem over mijn gezicht gaan. Ik voelde de ruige vacht van Capitano of kortweg Capi, zoals Vitalis hem noemde. Wat wilde hij? Hij begon liefkozend mijn hand te likken. Hij lei zijn poten op mijn borst en bleef zo rustig liggen. Dat ontroerde me zo dat ik alle vermoeienis, pijn en verdriet vergat want ik had in deze stille, donkere nacht een vriend gevonden. De volgende dag stapten we verder. We bereikten een kleine stad. Vitalis kocht in een tweedehandszaak een paar schoenen voor mij en een pak. 's Namiddags gaven we een opvoering. Ons programma bleef altijd heel beperkt. We konden met de hond en de aap maar vier nummers brengen. Daardoor bleven we nooit lang op een plaats. Zo reisden we op korte tijd heel Zuid-Frankrijk door. In de vrije tijd leerde Vitalis mij lezen, schrijven en muziek.

Door marsen in de frisse lucht werd ik gezond en gehard. Van een teer gebouwd dorpskindje werd ik een flinke jongen met gebruide wangen en gespierde kuiten. Zoals gewoonlijk trokken wij er vroeg op uit om een geschikte plaats voor onze voorstelling te zoeken. We bonden een touw tussen vier bomen. Dat was ons toneel. Vitalis begon te spelen.

Vitalis (*roept*): Hooggeacht publiek! Wij vragen uw geëerde aandacht voor het beroemde reizend theater van Signor Vitalis.

Een agent (*stapt demonstratief op. Hij roept bars*): Ophouden ! En maak dat je hier weg komt! Geen staatmuzikanten!

Vitalis (*heel beleefd, een tikketje spottend, na een buiging*): Doorluchtige vertegenwoordiger van het stedelijk gezag, kunt u mij een wet noemen die ons, arme artiesten, verbiedt, ons armzalig stukje brood te verdienen op de openbare weg?

De agent (*buldert*): Dat trek ik me niet aan. Je moet alleen gehoorzamen. En daarmee uit! En daarbij, je moet je hond een muilkorf aandoen, begrepen?

Vitalis: Een muilband voor mijn hond ? Beveelt de doorluchtige vertegenwoordiger van het stedelijk gezag dat de beste toneelspeler van een geacht gezelschap een muilkorf moet dragen?

Agent: Je hond. Ja!

Vitalis (*roept verontwaardigd*): Een muilkorf voor de eerste artiest van ons beroemd theater?

De agent (*tiert*): Maak dat je weggemt !

Vitalis: Maar agent!

De agent (*grijpt Vitalis vast. Die verdedigt zich. De agent voert Vitalis mee en brult*): Weerspanning hé! Mee naar het bureau! Vooruit! Meekomen! Vooruit!

Remy: Vitalis werd door de agent meegevoerd. Ik was nu helemaal alleen met de dieren. Ik ging angstig naar ons logement. Na drie dagen kreeg ik een brief van Vitalis dat hij voor de rechtbank moest komen. Hij werd veroordeeld tot twee maanden gevangenisstraf en een hoge geldboete. Twee maanden ! Wat moest ik beginnen ? Natuurlijk was de baas van ons logement er niet gerust in.

Herbergier: Waar blijft je meester?

Remy: Hij is veroordeeld, meneer.

Herbergier: Voor hoelang?

Remy: Voor twee maanden

Herbergier: En de boete?

Remy: Honderd oude Franse frank

Herbergier: Twee maanden en honderd frank? En wat ga jij nu doen?

Remy: Dat weet ik niet, meneer.

Herbergier: Zo, je weet het niet. En heb je genoeg geld om hier te leven? Voor jou en je beesten?

Remy: Nee, meneer

Herbergier: Jij rekent er toch zeker niet op dat jij hier kunt blijven?

Remy: Ik reken nergens op, meneer. En op niemand.

Herbergier: Maak dan maar dat je hier wegkomt.

Remy: Waar moet ik naartoe?

Herbergier: Dat is jouw zaak. Hier kan je niet blijven.

Remy (*aarzelt even*)

Herbergier: Haal je hond en je aap en maak dat je wegkomt. De reiszak van je meester blijft hier. Die kan hij komen halen als hij vrij komt. Vooruit ! Opgestapt en vlug!

Remy: Ik stond op straat. De eerste dag leden we honger. We trokken door de straten van het stadje. Plots hoorde ik een vrouw hard schreeuwen: "Hou de dief! Hou de dief!" Ik keek om en zag tot mijn schrik Capi voorbij hollen met een stuk vlees in zijn bek. Wat moest ik doen om die fout goed te maken? Ik bezat geen cent. Ik liep dan maar met Capi mee, vlug weg van de woedende vrouw. We hielden niet op met lopen tot wanneer we aan de rand van een rivier kwamen. We voelden ons alleen en verlaten.

Toen schoot me te binnen wat Vitalis mij eens verteld had. Muzikanten konden bij het leger de vermoeidheid doen vergeten met vrolijke muziek. Ik nam mijn instrument en begon een opgewekt wijsje te spelen.

Na een tijdje hoorde we geklots van water en een plezierboot vaarde op met mevrouw Milligan aan boord.

Mevrouw Milligan: Bravo! Jongeman, je spel heeft mijn zoon en mij zeer bevallen. Wil jij met je dieren aan boord komen om een opvoering te geven?

Remy: Ik vraag niets liever, mevrouw.

Mevrouw Milligan: Mijn zoontje, Arthur, is ziek. Hij moet van de dokter blijven liggen. Daarom maken wij tochten met de boot De Zwaan op de rivieren van Frankrijk. Als jij bij ons blijft kan je hem wat afleiding bezorgen. Je kan dus bij ons aan boord je brood verdienen.

Remy (*blij*): Dolgraag, mevrouw. Na een paar weken wilde mevrouw Milligan dat ik definitief bij hen zou blijven. Maar ik mocht natuurlijk Vitalis niet vergeten. Mijn meester hield ook veel van mij, net zo goed als Arthur en zijn moeder. Maar ik zag er steeds meer en meer tegenop om opnieuw in weer en wind langs onbegaanbare wegen te trekken en op straten en pleinen het publiek te vermaken. Na twee maand kwam Vitalis vrij. Moeder Milligan stelde hem voor dat ik bij

haar en haar zoon zou blijven. Maar Vitalis zei dat hij mij nodig had en dat ik zeker bij hem gelukkig zou zijn. En zo begon opnieuw mijn zwerversleven. We trokken weer voort. De heerlijke zomertijd ging voorbij. De dagen werden korter. Langs de hemel dreven donkere wolken. Er kwamen najaarsbuien van regen en wind. Doornat trokken wij moeizaam over de modderige landwegen van stad tot stad, van dorp tot dorp. 's Avonds legden we ons doodmoe en rillend neer in een eenvoudige herberg. De dag daarop begon opnieuw de voorstelling. Vitalis kondigde aan:

Vitalis: Hooggeacht publiek!

Een sensatie van formaat !

Joli-Coeur als acrobaat !

Remy: Joli-Coeur reed op een éénwielertje en verkocht daarbij gekke kuren.

Vitalis: U zag een wonder van dierendressuur, dames en heren. En nu heb ik de eer voor ons geacht publiek een beroemd Napolitaans lied te zingen, een lied uit mijn zonnig vaderland.

Remy: Het was de eerste maal dat ik Vitalis hoorde zingen. Een voorname dame uit het publiek kwam hem persoonlijk feliciteren voor zijn wonderlijke zang. Toen we in de kamer van onze herberg kwamen lag Joli-Coeur op de grond. Hij had zijn generaalskostuum aangetrokken. Hij was dood. Hij had voor zijn laatste opvoering ook zijn laatste krachten ingezet. Vitalis was er het hart van in.

De volgende dag betaalden we onze schuld en trokken verder. Vitalis wilde Parijs bereiken. Hij zou mij aan een Italiaanse kennis toevertrouwen. Zelf ging hij terug naar Italië om er nieuwe dieren op te leiden.

Van de ochtend tot de avond trokken we over besneeuwde wegen, vlak tegen de noordenwind in die ons snijdend scherp in het gezicht woei.

Vitalis: Zodra de lente in het land komt trekken wij samen verder. Tot het eind van de winter zal ik jou uitbesteden bij signor Garofoli. Dat is iemand die ik van vroeger ken en bij wie je met andere jongens de kost kunt verdienen.

Remy: We kwamen eindelijk in een nauwe, vunzig ruikende gang, aan een versleten trap. We klommen omhoog. Eindelijk, op de vierde verdieping, duwde Vitalis een deur open en ging binnen. Ik volgde hem bevend van angst. Het was een soort zolder, duf en donker. In het rond stonden wel twaalf haveloze bedden. In de lege ruimte hing een vreemde, beklemmende stilte.

Vitalis (roept): Garofoli! Ben je hier? Ik ben het, Vitalis!

Mattia (*komt te voorschijn. Dan met bedroefde stem*): Signor Garofli is uitgegaan. Hij zal binnen een paar uur terugkomen.

Vitalis: Wel, zeg hem in ieder geval dat Vitalis over twee uur terugkomt om met hem te spreken. (*Daarop tegen Remy.*) Jij kunt zolang hier blijven en uitrusten. (*gaat weg.*)

Mattia: Ik ben Italiaan. Garofoli heeft me van Italië meegebracht. Ik was de oudste van zes en mijn moeder had geen geld om zoveel kinderen eten te geven. Ik ging dus met Garofoli mee om in Frankrijk te werken. Er gingen nog elf kinderen met hem mee. De sterksten kwamen in dienst bij schoorsteenvegers. De zwaksten moesten op straat met zingen en bedelen geld verdienen. Ik verdiende te weinig. Slaag hielp niet meer. En daarom moet ik hier op de zolder blijven en het huishouden doen. Bij het minste verzuim straft hij mij met nog minder eten.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto